

Ruimtevaart, zuinigheid en dronkenschap

Twee weken geleden is Neil Armstrong overleden. Deze Amerikaanse astronaut landde op 20 juli 1969 met een raket op de maan. Terwijl hij de eerste voet op de maan zette, sprak hij de historische woorden: "Een kleine stap voor een mens, een enorme sprong voor de mensheid". Had hij gelijk? In tegenstelling tot veel leeftijdgenoten zou ik niet meer weten wat ik die nacht aan het doen was. Tijdens de maanlanding was ik 21 jaar. Ik studeerde bodemkunde en had vermoedelijk hele andere dingen aan mijn hoofd. Studenten beschikten in die tijd ook nog niet over een televisie.

Nog maar drie jaar voor deze gebeurtenis had mijn biologieleeraar zijn eigen ideeën over reizen naar de maan. Dat was volgens hem volstrekt onmogelijk. Ik dacht daar heel anders over. Dat komt denk ik ook omdat ik vanaf mijn zesde jaar een fan van Kuifje ben. 'Raket naar de maan' en 'Mannen op de maan' had ik in mijn bezit en heb ik vele malen gelezen.

Als de mens toch op de maan zou landen en weer heelhuids op aarde zou terugkeren, mochten we de ruiten van de biologieleeraar komen ingooien. Dat hebben we niet gegaan, ook al omdat hij zo boeiend kon vertellen over de opbouw en de voortplanting van regenwormen.

Bij één van de volgende maanlandingen is een partij stenen en grond mee naar de aarde gekomen. Een deel daarvan is mineralogisch onderzocht door mijn studiegenoot Paul Vlek. Ik zou heel graag wat materiaal van de maan aan mijn verzameling grondmonsters willen toevoegen. Dat is wel gevaarlijk spel, want de NASA wil al het materiaal zelf hebben en voert zelfs processen om dat van anderen terug te krijgen.

Intussen is de maan een gepasseerd station. De mens richt zijn pijlen op Mars. Begin deze maand is de verkenners Curiosity op Mars geland. De verkenners gaat het oppervlak omwoelen, rotsen onderzoeken, gassen in de atmosfeer meten en foto's nemen. Wetenschappers willen zo te weten komen of leven op Mars ooit mogelijk is geweest of misschien nog steeds mogelijk is. Het Groningse bedrijf Bioclear heeft een onderzoeksapparaat ontwikkeld dat meegestuurd is naar Mars. Het apparaat kan rotsen verpulveren en de moleculaire samenstelling van de materialen analyseren. Onze eigen astronaut André Kuipers heeft tijdens zijn recente ruimtereis prachtige foto's van het aardoppervlak genomen. Hij had veel volgers op Twitter, ik was er ook een van. Uit de reacties bleek dat velen de beelden van onze aarde bewonderden. De foto's maakten veel los. Ik hoop ook een blijvend toegenomen respect voor de esthetische schoonheid van onze planeet. Bij zijn aankomst in Nederland vorige week vroeg André aandacht voor de toestand van de aarde: "In de ruimte voel je je echt onderdeel van het heelal, maar je beseft ook dat wij met zijn allen op een kleine, beperkte bol leven. Ik ben weleens bezorgd geweest om onze planeet. We hebben er voorlopig maar één en daar moeten we heel zuinig op zijn." Wijze woorden!

Of de mens ooit op Mars zal landen en heelhuids zal terugkeren? Ik zou het niet weten. Ik wil mijn ruiten er niet onder verdedden. Het is ook niet zo belangrijk. Ruimtevaart kost een hoop geld. Maar het kan van alles opleveren. Bijvoorbeeld wetenschappelijke kennis over het ontstaan van en de omstandigheden op verschillende planeten en atmosferen. De noodzakelijke innovaties kunnen zeker voor een deel hier op aarde worden toegepast, bijvoorbeeld bij het onderzoek naar onze eigen bodem. Het aantonen van leven op aarde, bijvoorbeeld in een verontreinigde bodem met het oog op mogelijke afbraak van de verontreiniging, is ook belangrijk. En telemetrie is daarbij heel handig. Terwijl ik dit stukje schrijf zit het lied er een lied 'Walking on the moon' van The Police in mijn hoofd. Sting schreef dit lied nota bene terwijl hij dronken was. Maar dit terzijde. Volgens mij is de ruimtevaart ons geld meer dan waard.